

**İŞÇİLER!
BİRLEŞELİM**

Türkiyede Kurtuluş

AVRUPADA TÜRKİYELİ İŞÇİLERİN GAZETESİ sayı 85

TÜRK-İŞ'İN 9. KONGRESİ

28 Mayıs pazartesi gününden itibaren Türkiye sendikalarının önemli bir kısmını içinde toplanan Türk - İş konfederasyonunun genel kongresi başladı. Sınıf savaşının gündemine günde güçlenmesi, her gün daha fazla işçinin daha kararlı şekilde sınıf savaşını yürütmesi, Türk - İş genel kongresini büyük ölçüde etkilemektedir.

BÜYÜK SERMAYE TELÂSTA

Türk - İş' in işçi kitlesini kaplayan ve yönetim çevrelerine kadar yansıyan sınıf bilinci, büyük sermayeyi ve onların Türk-İş'in başına yerleştirdikleri kâhyalarına telâşa düşürmüştür. Bu yüzden büyük sermaye ve emperyalizm, kongrede bir gövde gösterisi yapmak, Türk - İş'in üye kitlesi içindeki gelişmeleri sindirmek istemektedir. Daha kongrenin başında büyük sermayenin ve emperyalizmin temsilcileri, AP nin kodomanları, başkanlık divanına kuruldular. Ali Naili Erdemler, Talûlar işçi sınıfının mali olan kongrede saatlerce konuşarak işçi sınıfının mücadelesini kırmak için ellerinden geleni yaptılar. Büyük sermayenin dümensuyundaki Seyfi Demirsoy, raporunda uzun uzun "İşçilerin, iş verenlerle iş barışından yana olmalarını" savundu. İşçilerle patronların çıkarlarının aynı yönde olduğunu iddia etti.

Halil Tunçlar, Seyfi Demirsoy lar, Askeri terör rejiminin işçilere baskısından, hapislere atılan sendikacılardan, yasaklanan grevlerden tek kelime bahsetmediler. Halil Tunç bir süre önce terör rejiminin hazırladığı işçi düşmanı "olağan üstü mahkemeler" tasarısı karşısında işçilerin gösterdiği tepkiyi boğmak için, işçi sınıfının yanında yer alır gibi görünmüş, "eğer bu kanunlaşarsa genel greve gideriz" demişti. Kongrede ise bu konuya tek kelimeyle bile değinmedi. Aksine işçi sınıfını politikanın dışında tutmak "partiler üstü sendikacılık" palavralarıyla meydanı büyük ser-

mayenin ve emperyalizmin politikacılarına boş bırakmak için çabaladı durdu.

İşçi sınıfının haklarını gerçekten savunan delegeleri ise, konuşurken ellerinden geleni yaptı büyük sermayenin kâhyaları. Konuşmaları kısıtladılar, ilerici sendikacıların söz haklarını ellerinden aldılar. Bütün bunlara rağmen, işçi sınıfının çıkarlarını savunan delegeler yılmadılar. Bütün baskılara rağmen yaptıkları konuşmalarında bu büyük sermaye sözcüsü kişilerin işçi düşmanı politikalarını teşhir ettiler. İşçi sınıfının hak alma savaşının askeri terör rejimine karşı savaştan ayrılmaya çağını gösterdiler. Sosyal demokrat sendikacılardan Yol - İş sendikası başkanı, grev yasaklarını, sendikacıların hapsedilmesini, sıkı yönetimin işçi sınıfına uyguladığı baskıları protesto etti.

İŞÇİLER İŞÇİ DÜŞMANI YÖNETİÇİ İSTEMİYOR

Seyfi Demirsoyun "patronlarla iş barışını" savunması kongre-

deki delegelerin büyük bir kısmının protestolarıyla karşılaştı. İşçiler, Patronlarla çıkarlarının aynı olduğunu iddia edip işçi haklarını patrona satan yöneticilere artık güvenmemektedirler. İşçiler her yerde, her zaman işçinin hakkını koruyan ve patronlara karşı mücadelelerinde onları yüzüstü bırakmayan yöneticiler istemektedirler. İşçiler hangi siyasi görüşten olursa olsun, tüm işçilerin sermayeye karşı birliğini istemektedirler. İşçiler DİSK'in, Türk-İş'in ve bu iki konfederasyon dışındaki tüm sendikaların, sermayeye karşı savaşlarını birleştirmelerinin gerekliliğini gün geçtikçe daha iyi görmektedirler. Halil Tunç, Seyfi Demirsoy gibi büyük sermayenin dümensuyunda kişilerin işçilerin haklarını korumadıkları, bu kişilerin, adına "partiler üstü sendikacılık" dedikleri politikanın gerçekte büyük sermayenin ve onun partilerinin yönetiminde sendikacılık demek olduğu her gün daha iyi anlaşılacaktır. Aktif bir grev yürüten devanı sayfa 7 de

İster Türk-İş'ten, ister DİSK'ten olsun, ister sosyalist, ister sosyal demokrat olsun, bütün işçiler büyük sermayenin sömürüne ve iktidarına karşı birleşmelidir, mücadele etmelidir.

YURDUMUZDAN HABERLER

PAŞALAR ŞİRKETİ "OYAK"

Ordu yardımlaşma kurumu "Oyak" nun beşinci temsilciler kurulu 22 Mayıs tarihinde toplanmıştır. Genel kurmay başkanlığı brifing salonunda yapılan kurul toplantısında Oyak'ın 1972 sonunda sermayenin 1 Milyar 330 Milyon lira ya ulaştığı ve büyük sanayi tesislerinde yerli ve yabancı sermayedarlarla birlikte yatırımların büyük kısmında Oyak in da hissedar olduğu açıklanmıştır.

OYAK - RENO

Bakanlar kurulu Oyak-reno otomobil şirketi sermayesinin 255 Milyon liraya yükseltilmesini kararlaştırmıştır.

Oyak- Reno otomobil şirketi ordu yardımlaşma kurumunun yabancı ve yerli sermaye çevrelerinin ortaklaşa kurdukları bir kuruluştur. Oyak - Reno 'nun sermayesi şimdiye kadar tesislerine yaptığı harcamalarla 406 Milyon 44 bin liradır.

Sermayenin 255 Milyonu Ordu Yardımlaşma kurumunun ve yerli ortaklarının 112 Milyon lirası yabancı sermayendir. 151 Milyon 44 bin lira da Devlet hazinesinden Kredi adı altında alınmıştır.

YENİ SÖMÜRGEÇİLİK METODLARINDAN

BİRİ: "OYAK"

Amerikan emperyalizmi ve diğer emperyalistler, geri kalmış ülkelerde kendilerine destek olacak zümreler yaratmak için çeşitli metodlar kullanmaktadırlar.

Geri kalmış ülkelerin ordularında içinde general ve diğer yüksek rütbeli subayları elde etmek için Ordu Yardımlaşma kurumu adı altında kuruluşlar bu metodlardan biridir.

Brezilya, Arjantin gibi Latin Amerika ülkelerinde, Endonezya, Filipinler gibi Asya ülkelerinde ve Yunanistan'da uygulanan bu metod Türkiye'de de istenilen sonucu verdi.

Subay ve assubayların aylıktan zorla kesilen aidatlarla dev bir sermaye yaratıldı ve bu sermayeye devlet tarafından krediler ve vergi muafiyetleri tanıtarak yüz milyonlarca kar etmesi sağlandı. Bu sermayeyi kontrolle ri altında tutan amerikancı paşalar yatırımlardan milyonlarca lira komisyon ve hisse almaktadırlar.

Tifo ve menenjit hastalıklarından halk ölüirken hükümet seyrediyor

VATANDAŞ HASTALIKTAN KIRILIYOR

Gıdasızlık ve sağlığa aykırı konutlarda oturmaktan işçi köylü ve diğer emekçilerin oturduğu bölgelerde hastalıklar salgın hale gelmektedir.

Bu salgınlar özellikle çocukların sakat kalmalarına ve hayatlarını kaybetmelerine sebep olmaktadır.

Manisada 15 yaşına kadar olan çocuklar arasında menenjit hastalığı salgın hale gelmiş ve 12 çocuk hastalıktan kurtulamıyarak ölmüşlerdir.

Keşan ve çevresinde "para-tifo" hastalığından 78 kişi hastahaneye kaldırılmıştır.

TİP DAVASI

TİP Yöneticileri şimdi de açmış oldukları "Faşizme Hayır" kampanyasından dolayı yargılanmaktadır. 25 Mayıs Cuma günü da vanın ilk duruşması yapılmıştır.

Sıkıyönetim makamları "sakınca gördükleri" gerekçesiyle TİP yöneticilerinin mahkemede hazır bulunmalarına müsaade etmemiştir.

MADEN REFORMU

AP, CGP ve DP gibi gerici partilerin alelacele kabul ettikleri "Maden Reformu" Cumhurbaşkanı Korum Türk tarafından veto edildi.

12 Martta birçok reform palayalarıyla başa gelen askeri yönetim, ilk Erim hükümetinde İhsan Topaloğlu'nu "Maden Reformu Tasarısı"nu hazırlamakla görevlendirmişti.

Topaloğlu'nun petrol, linyit, boraks gibi önemli madenlerimizin devletleştirilmesini öngören tasarısı sağcı partilerce derhal önlenmiş ve Topaloğlu da istifa etmek zorunda kalmıştı. Bundan sonra tasarısı pek çok defa değiştirildi ve Yabancı sermayenin uşağı partilerin ağzıyla "özel sektör ve yabancı sermaye lehine ve onları rahatlatıcı" bir şekilde sokuldu. Bu tasarısı Mecliste AP, DP, ve CGP nin oylarıyla kabul edildi. Tasarının Senatodan da geçmesi gerekirken "Senatonun işlerinin çokluğu" gerekçesiyle hiç görüşülmeden kanunlaştı. Böylece bu partiler Türkiyemizin en önem

li sorunlarından birini, halkımızın gözünden kaçırdı ve bittiye getirmek istediler. Ama Türkiye emekçilerinin ve ilerici aydınlarının zorlaması sonucu Cumhurbaşkanı bunu veto etmek zorunda kaldı.

BOR MADENLERİ

Bor madenlerimiz hakkında yapılan şu araştırmalar halkımıza oynanan oyunun alçaklığını açıkça gösteriyor.

Bor madeni günümüzde cam, emaye, seramik, temizleme maddeleri tarım, kağıt, çimento ve çelik sanayiinde kullanılır. Jet ve Füze ler için yakıt olarak kullanılmakta ve "Geleceğin Petrolü" olarak isimlendirilmektedir. Dünyadaki Bor maden yataklarının %65 i ve en iyi kalitelisi ülkemiz topraklarında bulunmaktadır. Stratejik yönden önemli çok büyük olan bu madenlerimizin ancak % 6 sı devlet kurumları tarafından işletilmektedir; % 80 i yabancılara ait olan "Türk Boraks" isimli firmanın elindedir.

EMEKÇİLERİN MÜCADELESİ

550 İŞÇİ DİRENİŞTE

Karadeniz Bakır İşletmeleri Samsun Bakır İzabe Tesislerinde 550 işçi, yeni isteklerinin patron tarafından reddedilmesi üzerine aturma grevine başladılar. Patron, servis otobüslerini çok erken ayarlayarak işçileri normal vardiyadan 45 dakika önce işbaşı yapmaya zorlamaktadır.

Bu haksız tutumu protesto eden işçiler ayrıca iş güvenliğinin ve sağlık güvenliklerinin sağlanması için şu şartları ileri sürdüler:

- 1- İş elbisesi verilmeli,
- 2- İş yerinde güvenliği sağlayacak koruyucu maddelerin sağlanması,
- 3- Yemekhane onarılmalı,
- 4- Bütün işçilerin daimi işçi olarak kabul edilmesi,
- 5- Söyünme yerleri yapılmalı,
- 6- İş güvenliği için tedbir alınmalı.

Patron işçilerin bu haklı direnişini kırmak için Samsun ve Tekkeköyden jandarma getirtti. Patronun tüm yıldırma çabalarına rağmen işçiler istekleri yerine getirilinceye kadar direnişlerini sürdürdüler.

SERAMİK İŞÇİLERİ

1200 ü Grevde, 130 u da Açlık

Grevinde

Yarımcı Seramik Fabrikası işçileri patrona karşı mücadelelerini kıırılmaz bir dayanışma ile sürdürüyorlar. Seramik işçileri 480-50 lira gibi çok düşük bir aylıkla fırın başında gaddarca çalıştırılıyorlardı. Patron, sendikandan zam isteğini kesinlikle reddetti. Bunun üzerine 1200 işçi greve geçerek üretimi durdurdular. Patronun, devamlı 1300 derece sıcaklıkta tutulması gereken 11 fırının yakılması için işçilerin 130 unu polis gücüyle çalıştırdı.

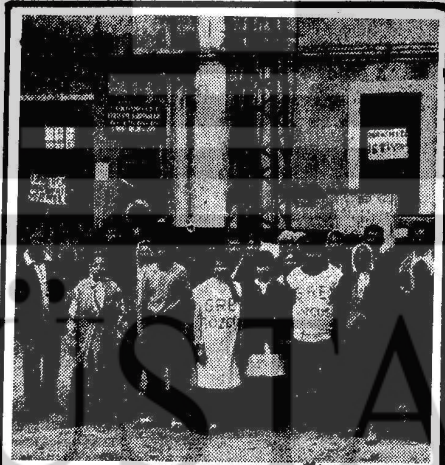
Bu 130 işçi de grev yapan arkadaşlarıyla dayanışma için açlık grevine başladı. Pekçok işçi fırın başında açlık ve hararete dayanamıyarak bayıldı ve hastahaneye kaldırıldı. Buna rağmen işçiler patrona karşı ortak mücadelelerini sonuna kadar sürdüreceklerini şu sözlerle ifade ettiler. "Arkadaşlarımız dışarıda ekmeğe mücadelesi yaparken bizlerde onları bu şekilde desteklemeye karar verdik,"

PATRON GREVİ KIRAMADI

Geçen sayımızda haber verdiğimiz Roche, Pfizer ve Abbott ilaç fabrikalarındaki grevlerden ikisi kimya işçilerinin zaferiyle sonuçlandı. Grevlere katılan 995 DİSK'li işçinin bu direnişi, Kimya-İş sendikası tarafından uluslararası tekellere karşı uluslararası dayanışmasının Türkiye'deki güzel bir örneği olarak nitelendirildi. Aynı firmaların diğer ülkelerdeki fabrikalarındaki işçilerde Türkiye'deki kardeşleriyle dayanışma için gösteriler, para yardımı, işi yavaşlatma, fazla mesai yapmayı reddetme gibi eylemler yaptılar. Patronlar önce zam isteklerini reddettiler, ama sonunda işçilerin kırılmaz direnişi önünde dize geldiler. Fabrikalardan birinde grev halâ devam ediyor.

Bu konuda demeç veren Kimya-İş temsilcisi şunları söyledi:

"Kısa zaman içinde bütün yurtsever güçlerin ve basınımızın desteğini alarak grevlerimiz iki tekellere karşı şirketini bozguna uğratmış ve hiç bir grevde görülmemiş bir hızla işverenleri dize getirmiştir."

GELİBOLUDA GREV

Gelibolu'da Cumhuriyet Konser ve Fabrikasında, patronun sendikandan istediği hakları vermeyi reddetmesi üzerine başlayan grev devam ediyor. 200 kadın ve erkek işçi fabrikadaki tüm üretimi durdurdular ve haklarını alıncaya kadar patrona karşı omuz omuza mücadele edeceklerini açıkladılar.

BASIN-İŞ

İstanbul'da Rubin Basımevi ve Lito Teneke Matbaası iş yerlerinde toplu sözleşme görüşmeleri sonuçlanmadı; DİSK Üyesi Basın-İş Sendikası tarafından imzalanmıştır. Sendikandan imzalandığı sözleşme işçilere şu hakları sağlamıştır.

RUBİN BASIM EVİNDE

Ücretlere yüzde 40 zam, yılda 2 maaş tutarında ikramiye, günde 650 kuruş yemek ücreti, 200 TL. izin gideri, her çocuk için ayda 30 TL. ayakkabı ve 2 kat iş elbisesi, ayrıca eğitim, askerlik ölümü, doğum ve çeşitli sosyal konularında yardım ve iş kazası nedeniyle emekliye ayrılanlara her yıl için 30 günlük kadem tazminatı.

LİTO TENEKE MATBAASINDA

İki yıl için günde 25 TL. ücret zammı, fazla mesailerde yüzde yüz zam, bunlara ek olarak diğer sosyal haklar.

DÜZELTME

Sayın okuyucular, geçen sayımızdaki TIP yöneticilerine Hürriyet başlıklı yazımızda, "Ve işte bunun için kapitalizm'den yargılanacaktır" kadar olan yer "Ne anayasa Mahkemesinde" paragrafının üstüne gelecektir. Parti yöneticileri birde "paragrafının başlığı İK' TISADI ve TEMEL DÜZENİ DEVİR - MEK" OLACAKTIR. Düzeltiriz.

T. KURTULUŞ BÜYÜK BOYDA

Sevgili Okuyucu, Birçok okuyucumuzun istek ve tekliflerini göz önüne alarak Türkiye'de Kurtuluşu büyük gazete boyunda çıkarmaya karar verdik. 87. sayımızdan itibaren Türkiye'de Kurtuluş büyük boyda çıkacak. Maddi yardımlarıyla bunu mümkün kılan okuyucularımıza teşekkür ederiz. Arzumuz gazetemizi çok daha güzelleştirmek. Bu da ancak elimizdeki maddi imkanları geliştirmekle mümkün. Türkiye'de Kurtuluş bir işçi gazetesi. Bu yüzden de işçilerden ve işçi sınıfının dostu kimselerden başka sırtını dayayacak kimsesi yok. Senin yardımlarını bekliyoruz.

KURTULUŞA ABONE OL,
ABONE BUL! ..

Redaksiyon

NAZIM HİKMET'İ ANIYORUZ

Nazım Hikmet 3 Haziran 1963 de öldü. Ölüm haberi başta Türkiye halkı ve Sovyetler Birliği halkı olmak üzere bütün dünya emekçilerinde, işçilerinde, barışseverlerinde büyük üzüntü yarattı.

Öldüğünde daha 62 yaşını dolurmayan Nazım Hikmet bütün gençliğini ve hayatını Türkiye halkının kurtuluş ve mutlu günler için verdiği savaşa, dünyada barış ve demokrasi için verilen mücadeleye hasretmişti.

1920 lerde Anadolu düşman işgaline uğrayınca Nazım "Cephede tetik çakmak gerek" deyip düşmana karşı savaşmak için İstanbul'dan Anadolu'ya geçti. Halkın millî kurtuluş savaşına katıldı. Nazım bu savaşta Anadolu insanlarını, omuzunda cephaye cephane taşıyan 60 lık Hatice neneleri, elindeki emanet makinalı tüfeği Mustafa Kemale yetiş tirmek isteyen Arhaveli Laz Is malli, Antep'te gavuru dağlarda yiyen Karayılanı tanıdı. Ve Nazım şiirlerinde Anadolu köylüsünün, işçisinin bu savaşını, ızdırabını, sevincini, korkusunu dile getirdi. Nazım Türk köylüsü adlı şiirinde şöyle der:

TÜRK KÖYLÜSÜ

O, topraktan öğrenip
kitapsız bilendir.
Hoca Nasreddin gibi ağlayan
Bayburtlu Zihni gibi gülerdir.
Ferhattır,
Keremdir
ve Keloğlandır...
Yol görünür onun garip serine,
analar, babalar umudu kaser,
kahpe felek ona eder oyunu.
Çarambayı sel alır,
bir yar sever,
el alır,
kanadı kırılır

çöllerde kalır,
ölmeden mezara koyarlar onu...
O "Yunusu biçaredir"
"Baştan ayağa yaredir."
Ağu içer su yerine.
Fakat bir kere bir dert anlıyan
düşmesin önlerine
ve bir kere vakt erişip
-Gayrak yeter!-
demesinler.
Ve bir kere dediler mi,
"İsrafil surunu urur,
mahlukat yerinde durur!"
toprağın kalbi başlar
onun nabızlarında atmağa.
Ne kendi nefisini korur
ne düşmanı kayırır.
"Dağları yırtıp ayırır
kayalar kasip yol eyler abuhayat
akı tmağa"

Nazım şiirlerini, eserlerini sade bir Türkçeyle yazdı. Arık sanat, sanat için sanat gibi sapık görüşler ona yabancıydı. O yaratıcılığının gücünü emekçi sınıfların haklı mücadelesinden alıyordu. Onun eserlerinde sömürülen ezilen insanların acıları ezgi ve sömürsüzünün öyünları bütün şıplaklığıyla yatar. Nazım hayatı yalnız olduğu gibi göstermekle yetinmez. Bu hayatın değiştirilmesini amaçlar. Nazım, sanatı, bu amacın gerçekleşmesine hizmet olarak anlar. İşte Nazımın Düşman şiiri :

DÜŞMAN

Bursada havlucu Recebe,
Karabük fabrikasında tesviyeci
Hasana düşman,
fakir Köylü Hatçe kadına,
ırgat Süleymana düşman,
sana düşman, bana düşman,
düşünen insana düşman,
vatan ki bu insanların evidir,
sevgilim, onlar vatana düşman.

Onlar ümidin düşmanıdır, sevgilim,
akar suyun,
meyve çağında ağacın,
serpilip gelişen hayatın düşmanı,
Çünkü ölüm vurdu damgasını alınlarına:
çürüten diş, dökülen et -,
bir daha geri dönmek üzere
yıkılıp gidecekler.
Ve elbette ki, sevgilim, elbet,
dolaşacaktır elini kolunu sallaya
ya sallaya,
dolaşacaktır en şanlı elbisesiyle : işçi tulumuyla
bu güzelim memlekette hürrü
yet....

Devrin Hükümetleri şiirlerin de halkını savunan, zulme, haksızlığa, sefalete karşı haykırarak, yurdumuzun emperyalist ezgisinden kurtulması için barış ve özgürlük için yılmadan savaşan Nazım hapislere, zindanlara attı. Onu susturacağını zannetti. Fakat ne hapis, ne zindan, ne işkence ne ölüm Nazım halkını sevmekten alıkoyamadı. Onun emperyalizme karşı, barış ve demokrasi için mücadele azmi ni kırdı. Bu sevgi bu azim kırılmazdı. Çünkü Nazım bu azmi veren bütün insanlığın kurtuluşu olan sosyalizm, Marksizm-Leninizm ve Nazım safında 40 yıl savaştığı TKP idi.

SENI DÜŞÜNÜYORUM.

Türkiye Komünist Partisi,
T. K. Pem benim,
seni düşünüyorum.

Sen dünümü, bugünümü, yarınımızsın,
en büyük ustalığımız,
en ince hünerimizsin,

sen aklımız, yüreğimiz ve yumruğumuzsun.

Dünyada bir anılır şanlı soyun var:

sen küçük kardeşisin V. K. P. (B) nin.

Sen bana bugün

mübarek alınıdaki yara yerinle

ve işçi bileklerinde zincir izleriyle göründün,
yürüyorsun dimdik, pırıl pırıl.

Ömründe yalnız seninle

ve senin safında olmakla övündüm....

Nazım 1920 den 1951 re kadar birçok kereler tevkif edildi. Bir hapishaneden diğer bir hapishaneye sürüldü. Ve Nazım hayatının 17 senesini bu hapishane ve zindanlarda geçirdi. Fakat Nazımın şiirlerini hapsedemediler. Nazımın şiirleri hapishane duvarlarını aşarak Anadolu'ya yayıldı. Okuma yazma bilmeyen halkımız onun şiirlerini ezberledi.

Türkiyede burjuvazi Nazım öldürmeye hazırlanıyordu. Dünya demokratik kamu oyunun protestosu bunu önledi. Ve Nazım 1951 de çok sevdiği Türkiyesinden ayrılmak zorunda kaldı. Yurt dışına çıkan Nazım dünya emekçilerinin ilk devleti olan sovyetler birliği davet etti. Ve Nazım ölünceye kadar sovyetler birliğinde kaldı.

Nazımın yurt dışında yazdığı şiirlerinde derin bir vatan hasreti görülür. O akli fikri ile daima Türkiyede ve halkının yanındaydı. Varna kıyısına oturup Karadenize çöşan sulaza bakan Nazım şöyle haykırır:

MEMET

Karşı yaka memleket,
sesleniyorum Varnadan,
işitiyor musun,
Memet Memet.

Karadeniz akıyor durmadan,
deli hasret deli hasret,
oğlum, sana sesleniyorum, işitiyor musun,

Memet!...Memet!

VAPUR

Yürek değil be, çarıkılmış bu, man
da gönünden,
teper ha babam teper,
paralanmaz,
teper taşlı yolları.

Bir vapor geçer Varna önünden,
Karadenizin gümüş telleri,
bir vapor geçer Boğaza doğru.
Nazım usulcacık okşar vapuru,
yanar elleri.....

Nazım enternasyonalist bir mücaleciydi. Onu Türkiye halkı gibi milli kurtuluş savaşı veren bütün halkların yanında,harbe karşı barış için mücadelenin en ön saflarında görürüz. O uluslar arası barış ödülünü kazandı ve dünya barış konseyinin başta gelen temsilcilerindendi. Japon balmakçıkları, harbe, atom bombasına karşı Nazımın şiirlerini söyleyerek yürüdüler. İşte Nazımın Hiroşimada ölen kızçocuğu şiiri:

KIZ ÇOCUĞU

Kapıları çalan benim
Kapıları birer birer.
Gözünüze görünemem
Göze görünmez ölümler.

Hiroşima'da öleli
oluyor bir on yıl kadar.
Yedi yaşında bir kızım,
büyümez ölü çocuklar.

Saçlarım tutuştu önce
gözlerim yandı kayboldu.
Bir avuç kül oluverdim,
Külüm havaya savruldu.

Benim sizden kendim için
hiçbir şey istediğim yok.
Şeker bile yiyemez ki
kaat gibi yanan çocuk.

Çalıyorum kapınızı
teyze, amca, bir imza ver.
Çocuklar öldürülmesin
şeker de yiyebilsinler.

Nazım öleli 10 sene oldu. Fakat Nazım Hikmet Barış ve milli kurtuluşları için savaşan güçlerin saflarında hala yaşamaktadır. İrdumuzda Natolara, 6 filolara amerikan üslerine, ağaların top raklarına yürüyen işçiler, gençler, aydınlar, köylüler Nazımın şiirlerini, türkülerini söylüyorlardı. Bugün sıkıyönetim mahkemelerinde yargılanan hapislerde işkence gören işçilere o hapisanelerde 17 senesini geçiren Nazım yoldaşlık etmektedir. Demir dö-kümde, Good-rear lastik fabrikasında, Abbotta, Turyağda, Bossada grev yapan işçiler Nazımın kendilerine gönderdiği selamı söyleyerek mücadele ediyorlar.

TÜRKİYE İŞÇİ SINIFINA SELÂM !

Türkiye işçi sınıfına selâm!
Selâm yaratana!
Tohumların tohumuna, serpilip gelişene selâm!
Bütün yemişler dallarınızdadır.
Beklenen günler, güzel günler ellerinizdedir.
haklı günler, büyük günler, gündüzlerinde sömürülmiyen, gecelerinde aç yatılmıyan, ekmek, gül ve hürriyet günleri.

Türkiye işçi sınıfına selâm!
Meydanlarda hasretimizi haykırana lara,
toprağa, kitaba, işe hasretimizi, hasretimizi, ayıldızlı esir bayrağımıza.

Düşmanı yenecek işçi sınıfımıza selâm !
Paranın padişahlığını,
karanlığın yobazın
ve yabancıların roketini yenecek işçi sınıfına selam !

Türkiye işçi sınıfına selâm!
Selâm yaratana.

12 Ağustos 1962

AVRUPA'DA TOPLANTILAR

Pariste Fransa Türk öğrenci birliği ile İngiltere Türk öğrenci birliği ve Avrupanın diğer şehirlerinde ATTF ve örgütleri Nazımın ölümünün 10. yılı münasebetiyle, Nazımın hayatını ve mücadelesini Türkiye işçi ve öğrencilere tanıtan toplantılar tertip etmişlerdir.

Nazım Hikmet ve Orhan Kemal Bursa hapisanesinde yanyana

ORHAN KEMAL

Üç yıl önce 2 Haziranda Türkiye işçi sınıfının yiğit savaşçısı Nazım Hikmetin talebesi ve yoldaşı Türkiyenin en büyük roman ve hikaye yazarlarından komünist Orhan Kemal öldü. Nazım Hikmet gibi Orhan Kemal'de halkımız arasında yaşıyor, kavgamız sürüyor.

Orhan Kemal adına düzenlenen "Orhan Kemal"roman ödülünü bu sene "Büyük Gözaltı" isimli eseriyle Çetin Altan kazanmıştır.

Bilindiği gibi askeri yönetim pek çok ilerici sanatçımız gibi Çetin Altan'ında hapse atmıştır. Bu sebeple ödülü Çetin Altan'ın hanımına verilecektir.

NAZIM HİKMET'İN
BÜTÜN ÖZELLERİNİ
ÖDEMELİ İSTEYİNİZ!
1 Berlin 10

Pf. 100229 KURTULUŞ KİTABI 5

BARIŞ İÇİNDE YANYANA YAŞAMA NEDİR ?

Bugün öyle korkunç imha silâhları vardır ki, bunlar, dünyanın bir ucundan öte ucuna, hemde istenilen hedeflere kıtalara rası balistik raketlerle gönderilebilmektedir. Bu şartlar içinde yeni bir dünya harbine sebeb olanlar, yüz milyonlarca insanın ölümüne ve birçok memleketin yer yüzünden silinmesine yol açacaklardır. Bu yüzden harp ve barış meselesi zamanın en önemli, en aktüel meselelerinin başında gelmektedir. Çağımızda bütün barışsever güçlerin birinci ödevi, nükleer harbi önlemek için aralıksız mücadele etmektir.

Bu şartlar göz önünde bulundurulduğunda, çağımızda değişik sosyal düzenli devletlerin barış içinde yanyana yaşama politikası gütmeleri objektif bir zorunluluktur. Ve bu zorunluluk şu ödevlerin yerine getirilmesini gerektirmektedir: devletler arasındaki anlaşmazlıkları harp yoluyla çözümlenmeye kalkışmamak bunları görüşmeler yoluyla çözmek, devletler arasındaki ilişkilerde eşitlik, karşılıklı anlaşma, karşılıklı güven, birbirlerinin çıkarlarına karşılıklı saygı prensiplerine sıkı sıkıya riayet etmek, birbirlerinin işlerine karışmamak, her halka kendi memleketinin meselelerinin kendi başına çözme hakkını tanımak, her devletin milli ege menliğine ve toprak bütünlüğüne kayıtsız şartsız saygı göstermek, tam eşitlik ve karşılıklı yararlanma temeli üzerinde ekonomik ve kültürel işbirliği kurup geliştirmek. Bunlar barış içinde yanyana yaşama politikasının temel prensipleridir.

LENİNCİ PRENSİPLER :

Değişik sosyal düzenli devletlerin barış içinde yanyana yaşamaları prensibi Lenin tarafından ortaya konmuş ve bilimsel temeller üzerinde heryönden geliştirilmiştir. Lenin, Sovyet devletinin kuruluşundan birkaç saat sonra toplanan ikinci Savaşlar Kongresinde söylediği nutukta şöyle demişti: "Biz , bütün soygun ve baskı paragraflarını reddediyoruz. Fakat iyi komşuluk şartlarını ve ekonomik anlaşmaları kapsayan bütün paragrafları reddetmek şöyle dursun, bunu candan gönülden kabul ediyoruz.

Lenin, sosyalizmin ergeç bütün dünyada zafere ulaşacağına olanca varlığı ile inanıyordu. Fakat, bütün memleketlerin, sos-

yalizme hep birlikte, aynı zamanda geçemeyeceklerini söylüyordu. Bazı halklar, ekonomik gelişmelerinin bulunduğu düzeye, sınıf mücadelesinin gerginlik derecesine, burjuva güçleriyle proletarya güçleri arasındaki orana ve benzeri şartlara bağımlı olarak, başka memleketlerden daha önce sosyalizme ulaşacaklardı. Bu görüşten hareket eden Lenin şu sonuca varmıştı: Belirli bir tarihi süre içinde, dünyada, sosyalist devletlerle birlikte kapitalist devletler de bulunacaktır. Lenin, bu yüzden, barış içinde yanyana yaşama politikasının taraftarı ve titizlikle uygulayıcısı idi.

SOSYALİST TOPLUM İÇİN BARIŞ HAYATI DERECEDE ÖNEMLİDİR.

Lenin, devletler arasındaki genel ekonomik ilişkilerin, sosyalizme düşman hükümet veya sınıflardan herbirinin istek, irade ve kararlarından çok daha kuvvetli olduğunu söylüyordu. Bunları, sosyalist memleketlerle barış içinde yaşamaya mecbur eden kuvvet de, işte bu ekonomik ilişkilere dir. Bugün sosyalist toplum kurmakta olan halklar için barış, hayati derecede önemlidir. Çünkü sosyalist toplumda harplerin ekonomik temeli olan özel mülkiyet ortadan kaldırılmıştır, bu yüzden, bu toplumda, harpten, başka halkları, başka devletleri yağma etmekten menfaat bekliyen sınıf ve sosyal gruplar yoktur. Sosyalizm yeni bir toplum kuruculuğudur, yani yaratıcılıktır. Halbuki, barış uğrunda mücadele edilmezse, harbi önlemek için gayret sarfedilmezse, yeniyi kurmak, yaratmak, buz üstüne yazı yazmak gibi olur. Barış içinde geçen hergün sosyalist halklar için binlerce ton metal, yakıt, zahire ve süt, on binlerce metre kumaş ve yine on binlerce çift ayakkabı, yeni okul, yeni hastahane demektir.

Barış içinde yanyana yaşama politikası, aslında, sosyalizmle kapitalizm arasındaki ilişkiyi uzlaştırıp barıştırmak ve sınıf kavgasından vazgeçmek demek değildir.

Sosyalist toplum sistemi ile kapitalist sistem arasındaki sınıf mücadelesi ekonomik, politik ve ideolojik alanlarda yapılmaktadır.

Bugün iki sistem arasında en çetin mücadele ekonomi alanında yürütülmektedir. Buna sosyalizm ile kapitalizm arasında, uluslar

arası çapta barış içinde ekonomi yarışması denmektedir. Ekonomi yarışması, ekonomi ve kültürü hızla geliştirmek için sosyalizmle kapitalizm arasında yapılan bir mücadeledir. Bu mücadele sırasında halklarda, emekçilerin ihtiyaçlarını en iyi en geniş ölçüde karşılayabilen en mükemmel sosyal düzenin sosyalizm olduğu kanaati, kendi tecrübelerine dayanarak gitgide kuvvetlenmekte, ve kapitalist ülkelerde işçiler, emekçiler, sosyalist toplumun kendi memleketlerinde de zafere kavuşması için yürütülen savaşa daha aktif katılmaktadırlar.

BARIŞ İÇİNDE YANYANA YAŞAMA ŞARTLARINDA İDEOLOJİK MÜCADELE

Barış içinde yanyana yaşama politikası, ideoloji alanını kapsamaz. Çünkü, Marksist-Leninist ideoloji ile burjuva ideolojisi birbirleriyle uzlaşamazlar. Barış içinde yaşayamazlar. Marksist-Leninist ideoloji işçi sınıfının ideolojisidir, bütün emekçilerin ideolojisidir. Toplum sal gelişme kanunlarının bilimsel analizine dayanarak, sosyalizmin ve komünizmin zaferinin kaçınılmaz olduğunu ortaya koyar, onun üstünlük ve olanaklarını belirtir. Marksist-Leninistler, toplumsal gelişme kanunlarına dayanarak bilirler ki kapitalizm ancak sınıflar arasındaki mücadeleler yoluyla ortadan kaldırılacak ve yeni toplum, yani sosyalist toplum, bu mücadeleden en yüksek biçimi olan sosyalist devrimle gerçekleşecektir.

BARIŞ İÇİNDE YANYANA YAŞAMAK SİLÂHLİ MÜCADELEDEN

tamamıyla vazgeçmek değildir. Emperyalistler, silâh kuvvetiyle barışı bozdukları, şu veya bu halka hakim olmaya kalkıştıkları zaman, elbette kendilerine silâhla gereken cevap verilecektir. Barış içinde yanyana yaşama prensibi, ezenle ezilen, sömürgeci ile sömürülen arasındaki ilişkilerde uygulanamaz. Kendi bağımsızlık ve hürriyetini silâhla korumak, emperyalistlerin saldırı ve baskılarına karşı silâhla mücadele etmek, her halkın kutsal hakkıdır.

Emperyalistler ve diğer gericiler, insanlık dışı planlarından vazgeçmiş değillerdir. Bu yüzden, değişik sosyal düzenli devletlerin barış içinde yanyana yaşamaları prensibi, gerektiği zaman, emperyalistlerin saldırganlık emellerine karşı, fedakârca mücadele ile korunup güvenlik altına alınabilir.

DÜNYADA OLAYLAR

İNGİLTERE İZLANDALILARI TEHDİT EDİYOR

İzlanda halkının her türlü protestosuna rağmen 27 İngiliz balıkçı gemisi savaş gemilerinin refakatinde İzlanda sahillerinde avlanmağa devam etmektedirler. Başkent Reykyavik'te ülkeye tarihindeki en büyük protesto yürüyüşleri yapılmaktadır. Halk Natodan çıkılmasını, amerikan askeri üslerinin kaldırılması talebinde bulunmaktadır.

Bilindiği gibi İzlanda küçük bir ülkedir. Halkının tek geçim kaynağı balıkçılıktır. Büyük kapitalist ülkelerden sahillerindeki balık kaynaklarını yok etmesini engellemek için diğer 32 mil mesafe içinde avlanmayı yabancılar yasaklamıştır. Ancak İngiliz balık sanayi firmaları bu kararı tanımamaktadırlar. İngiliz hükümeti İzlanda sahillerindeki soygunun devam ettirilmesini için askeri tedbirler almaktadır. İzlanda hükümeti Nato'ya çağrıda bulunarak derhal İngiliz savaş gemilerinin geri çekilmesini istemiştir. Bir haftadan beri İngiliz savaş uçaklarına ülkenin hava alanlarına iniş müsaadesi verilmemektedir.

Halkın gittikçe artan talepleri üzerine hükümet, 3 sene sonra mukavelesi bitecek olan amerikan üslerinin kaldırılacağı Natodan çıkılması üzerinde görüşüldüğünü açıklamıştır.

Nato üyesi İngilterenin küçük bir ülkeyi tehdidi, silah zoruyla tabii kaynakları sömürmesi emperyalizmin insanlık düşmanı olduğunu bir örneğidir.

Emperyalizm çürümektedir, gök meşe mahkumdur. Emperyalizmin askeri bir pakta olan Nato ülkeleri arasındaki büyüyen çelişkiler bunun bir ifadesidir.

İNGİLTERE

İngiltere Sendikalar Birliğine (TUC) bir sendika daha katılmıştır. 62000 üyeli kanun Görevlileri Sendikası geçen hafta yapılan yıllık kongresinde TUC'a katılma kararı almıştır. Sendika Genel Başkanı, artık daha açık biçimde siyasal bir çizgi izlemek gerektiğini, özellikle ücret konusunun siyasal bir nitelik kazandığını söylemiştir. Bu gelişmeler, İngilterede işçilerin birliğinin gelişmesinde ileri bir adımdır.

AFRİKA BİRLİĞİ

Afrika ülkelerinin devlet ve hükümet başkanlarının katıldıkları Afrika Birliği Konferansı Adis Abeba'da sona ermiştir. Birliğin başkanlığına Nijerya devlet başkanı Yakup Gowon seçilmiştir. Konferansta görüşülen konular şunlardır:

1- Kıtanın sömürgeciliğin her türlü şekliyle kurtarılması. Bunun içinde herşeyden önce kurtuluş hareketlerinin desteklenmesi

2- Ülkelerin politik ve kültürel bağımsızlıklarının artırılması.

3- Ekonomik bağımsızlığın kazanılması; tabii kaynakların Afrikalılar tarafından kullanılması.

Bütün konuşmacılar emperyalizm ve sömürgeciliğe şiddetle karşı olduklarını, bağımsızlık için birlikte mücadelenin gerekliliğini ortaya koymuşlardır. 41 ülkenin destekledikleri bir karar da Afrika Birliği İsrailin arap topraklarından çıkmasını talep etmekte, İsrail saldırılarının barışın sağlanmasını engellediği belirtilmektedir.

başı sayfa 1 de TÜRK-İŞ

ücret mücadelesine giren, iş yerinde işçi hakları için savaşan her aktif sendikacı, Halil Tunç tipi sarı sendikacıları karşısında bulmaktadır. Pek yakında İzmir Turyağ fabrikasının 800 işçisi Halil Tunç'cu sendika yöneticilerinin işçilerin haklarını satan bir toplu sözleşme imzalamaları üzerine sessiz bir yürüyüşle bu sarı sendikacıları protesto etmişlerdir.

Öte yandan sosyalist eğilimli sendika konfederasyonu DİSK'in yürüttüğü bilinçli sınıf savaşı da, DİSK üyeli olsun olmasın, tüm işçilerin bilinçlenmesinde etkin bir rol oynamaktadır. DİSK'in tavizsiz şekilde, yılmadan işçilerin hakları için verdiği savaş tüm işçilere örnek olmaktadır.

SOSYAL DEMOKRAT SENDİKACILAR

Türk - İş'in üye kitlesi ve ilericisi Türk - İş sendikacıları tarafından büyük sermayenin hakimiyetine karşı verilen mücadelelenin önemli bir kanadını da sosyal demokrat sendikacılar teşkil ediyorlar. Bunlar genel kongrede söz alarak sıkı yönetim terörü-

YUNANİSTAN

YUNANİSTAN'DA CUNTAYA KARŞI MÜCADELE ARTIYOR .

Yunanistan'da askeri cunta rejimine karşı mücadele ordu içinde de kendini göstermiştir. Geçen hafta deniz, hava ve kara kuvvetlerinden yüze yakın yüksek rütbeli subay ve general cuntaya karşı olduklarından dolayı tevkif edilmişlerdir. Akdenizde Nato manevrasına katılan "Velos" Yunan zirhlisi bütün mürettebatı ile birlikte İtalyaya sığınmıştır. Zirhli kaptanı ve mürettebattan 35 kişi İtalyan makamlarına sığınma talebinde bulunmuşlardır. Yunan Cuntasının protestolarına rağmen mürettebata sığınma hakkı verilmiştir. Gemi kaptanı basına yaptığı açıklamada cuntayı "Bencil subaylar çetesi" olarak ifade ederek faşist rejime karşı olduklarını, demokratik bir Yunanistan içinde yaşamak istediklerini belirtmiştir.

Çeşitli haber ajanslarının bildirdiğine göre cuntaya karşı hareket sadece deniz kuvvetlerinde değil, ordunun çeşitli kesimlerinde de güçlenmektedir, ordudaki son tevkifler bunu ispat etmektedir.

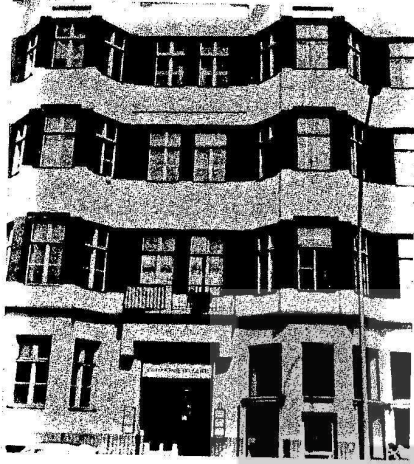
nün çeşitli uygulamalarını protesto ettiler. Halil Tunç gibi, Seyfi Demirsoy sarı sendikacılarında Türk - İş'i büyük sermayenin dümen suyunda götürmek politikalarına karşı çıktılar. Konuşmalarında Türk - İş'in üye kitlesi içindeki ileri gelişmelere dikkati çektiler.

Sosyal Demokrat sendikacılar Türk - İş üyeleri içindeki bilinçlenme sürecinin, yayılarak yönetici kadrolara kadar yansıdığına, işçilerin toplumsal hayatta ağırlığının günden güne arttığına bir ispatı olmaları bakımından da büyük önem taşıyorlar.

Büyük sermayenin hakimiyetine karşı ister sosyal demokrat, ister sosyalist, ister komünist olsun, tüm sendikacıların ve tüm işçilerin, hep birlikte işçi sınıfının çıkarları için savaşmaları günümüzün en acil meselelerindendir. Bunun hem Türk-İş'in içinde, hem de Türk-İş, DİSK ve tüm sendikalar ölçüsünde gerçekleşmesi için çalışmak, işçiden yana olan her sendikacının borcudur.

AVRUPA' DA İŞÇİLERİMİZ

İşçi yurdunun dıştan aldatıcı, içten gerçek görünüşü

bir işçi yurdunu gezdik

Batı Berlin'de bir işçi yurdunu gezdik. Şehrin iyi semtlerinden, Kurfürstenstrasse U-Bahnından 50 metre kadar uzakta, pek çok yurttan bir tanesi. En iyilerinden biri belki. Binanın caddeye bakan tarafı sıvalı, boyalı gösterişli. İçeri giriyoruz. Dışıyla taban tabana zıt görünüşü, leşartıcı. Sivaları dökülmüş, duvarları kirli. Daracık odaları,

dar bir koridoru var. Odalar bir kişinin kalacağı biçimde yapılmış, iki kişi kalıyor. Küçük o da havasız. Ter ve soluk kokuyor heryan. Burada insanlar kalıyor, işçi yurdu bu ! İşçiler yine de böyle bir yurtda yer bulabilmek için, dünya kadar para yatırıyor. Emek gücünü patrona satıp, bütün gün çalışıyor, alın teri döküyor. Sonra geliyor buraya, böyle kötü yerlere kira veriyor, oturuyor. İki kişinin kaldığı bu küçük odalarda, bir de yemek pişiriyor. Ağır bir koku kaplıyor ortalığı. Ter kokusuna, ayak kokusuna karışıyor, dağılıyor etrafa, havaya. Bu odada iki kişi kalıyor. Uyuyor, yemek yiyor. Hapishanede gibi hayat. Tuvalet ve banyoyu tam 38 kişi kullanıyor. Tuvaletler bile iki kişilik. Orada tek başına kalma hakkı yok bir an olsun. Buzdolabı yok. Kokmasın yiyecekler diye, aylon torbalarla doldurup avluya bakan pencereleden sarkıtacaksınız. Avlu çöp yığınlarıyla dolu ve binanın dış duvarları burada da dökülüyor. Avluyu yalnız kalanlar görüyor, işçiler görüyor. Patronların umurunda mı ?

38 kişinin kullandığı bölmesiz tuvalet! Bu da Medeniyet!

BÜTÜN İŞÇİ KURULUŞLARINA ÇAĞRI

YURT DIŞINDAKİ İŞÇİLERE

SEÇİM HAKKI

Arkadaşlar ;

Türkiyede bugünlerde seçim konusunda yapılacak değişiklikler görüşülmektedir. Üzüntüyle görüyoruz ki öne sürülen değişiklikler arasında yurt dışındaki işçilere genel seçimlere katılma imkanı ve recek bir madde yer almamaktadır.

Biz yurtdışındaki işçiler yalardan beri anayasanın bütün yurttaşlara verdiği seçim hakkını kullanamıyoruz. Oysa her yıl Türkiyeye yolladığımız milyarlarca liralık dövizlerle memleket ekonomisine çok önemli bir katkı oluyor.

Yurtdışındaki işçilere seçim hakkı tanımamak demek, bir milyonu geçen bir seçmen kitlesini oy hakkından mahrum etmek demektir. Bunun için çeşitli sebepler öne sürülüyor. İşçilerin oy vermesinin teknik sebeplerle mümkün olmadığını söylüyor.

Eğer istenirse bizlerin, konso losluklara veya Türk-Danış temsilciliklerine yerleştirilecek sandıklara oy atmamız pekala mümkün olur.

En ucra köylere varıncaya kadar her vatandaş oy kullanırken, Avrupanın göbeğinde oy kullanmak neden mümkün olmasın?

Her vatandaş gibi bizde oy hakkımızı kullanmak ve memleketimiz zindaresinde söz sahibi olmak istiyoruz. Bu hakkımızı almak için bütün işçi derneklerini ve kuruluşlarını, bütün işçileri geniş bir kampanyaya çağırıyoruz.

Ankaraya Büyük Millet Meclisine telgraf ve mektuplarla baş vuralım, bizlere seçim hakkının verilmesini isteyelim. Çevremizde vatandaşlarımız arasında imza toplayalım ve bunları yine Büyük Millet Meclisine yollayalım. Bu konuda hiç vakit kaybetmeden harekete geçelim. Eğer oy hakkımızı alabilirsek bir sürü meselemizin halli çok daha kolaylaşacaktır.

Avrupa Türkiyeli Toplumcular Federasyonu (ATTF), Federal Almanya ve Batıberlindeki Türkiyeli Öğretmenler Derneği (ATÖD), Fransadaki Türkiyeli İşçiler Birliği (FTTB)

Türkiyede Kurtuluş - 15 günlük işçi gazetesi -

Sahibi : A.T. T. F. - Sorumlusu: Ali Söylemezoğlu

Adresi: T. Kurtuluş/ T.T.O., 1 Berlin 21, Turm Str.20

Fiatlı (masrafı) : 80 kuruş/ 20 pfennig-Yıllık abone:60 TL/15 DM

Baskı:Verlag-Druck West-Berlin,1Berlin31, Pfalzburger Str.20

1.6.1973